

Szerkesztőség:

Templom-utca 14. szám, földszint, jobbra.

Bérmintelen leveleket csak ismert kéztől fogadjunk el.
Kéziratokat vissza nem küldünk**Kiadóhivatal:**

Templom-utca 14. szám, földszint, jobbra.

Hirdetések díjazásáról:

Egy sor 5 kr. ünnep- és vasárnap utáni szám 3 kr.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Megjelen hétfőn és ünnepek után is.

Előfizetési árak:

Helyben házhoz hordva:

Egész évre 12 fr.
Fél évre 6 fr.
Negyed évre 3 fr.
Egy hónapra 1 fr.**Videkre postán küldve:**Egész évre 14 fr. — kr.
Fél évre 7 fr. — kr.
Negyed évre 3 fr. 50 kr.
Egy hónapra 1 fr. 20 kr.

Hirdetések helyben fizetendők.

Moltke a helyzetről.

Arad, február 9.

„A beteg állapota jobbra fordult” — s a következő bulletin mégis nálát jelentette. Csak megpihent a hosszú ut előtt.

A mi nagy betegünk: a béke is jobban volt az elmúlt napokban, de most egy híres doctort jelenti, hogy állapota igen komoly. Ugy is vagyunk már vele, mint rendszeren a sokat kinlódó beteggel, hogy inkább halálát kívánjuk, mert az neki is, nekünk is megkönnyebbülést szerez. A folytonos virrasztás és aggodás kimeríti erőinket.

A mult heti „megnyugtató” nyilatkozatok közül kettőt már tegnap úgy is megczáfoltak. Nevezetesen a német trónörökös nem mondotta azt, hogy: „Franciaország nem fog bennünket (németeket) megtámadni és mi nem fogjuk Franciaországot megtámadni”, — és a német császár sem mondotta, hogy „nem lesz háború.” Berlinből írják, hogy a császár és a trónörökös szívesen adnának efféle megnyugtatót a német nemzetnek, de a dolgok állása és a francia politika folyton változó jellege lehetetlenné teszi azt, hogy valami jóindulást vagy biztosítást nyújthassanak a béke fenntartására nézve.

Most aztán Moltke áll elő, a ki különben politizálni nem szokott, s olyan nyilatkozatokat tesz, melyek az európai helyzetet igen komolyan mondják. Bár enyhítő körülmény az, hogy Moltke választók előtt tette e nyilatkozatokat, a kiket most meg kell nyerni a septennatusnak, de még sem tételhet fel, hogy csupán a választásokra való tekintettel ejtsen ily hatásukban nagy fontosságú szavakat.

Ha az, a ki Németország hadügyének élén áll, a helyzetet igen komolyan mondja, — természetes, hogy a nagy közönség ezt egyértelműnek veszi a béke megzavarásának közel eshetőségével. Így fogta fel Moltke szavait tegnap a tőzsde is, s csak gyenge virasztatásnak tekintette a „Times” azon biztatását, hogy Jacobini ismeretes levele újabb momentum a béke fenntartásának reményében, mert ez a levél szerinte erősíti Bismarck kezeit, s ha Bismarck győz a választásoknál, a háború még valószínűtlenebb lesz. Az angol világlaap a következtetésére csakugyan ráállik: a quod erat demonstrandum.

Az „ARADIKÖZLÖNY” tárczája.

(Február 10.)

A kikindai ur.

(Aradi történet.)

— Az „Aradi Közlöny” eredeti tárczája. —
Pompás kis vigjáték játszódott le tegnap este egyik jónévi aradi sörözőkban, egy olyan vigjáték, a melyben a nézőknek is hatalmas szerep jutott. Van ebben a sörözőkban egy elátkozott asztal, a melynek azt a büvös tulajdonságát adta meg egy jövedvő tündér vagy talán maga a Bachus, hogy aki leül mellé, ott ragad. Persze ebbe a tulajdonságba otthon hagyott „öregyek siralma nyög belőle.” Hosszú évek óta találkozási helye ez az asztal sok derék polgártársunknak, kiknek arczán minden „egy-egy látható „virág”-ot hagyott. De a mi barátaink büszkék valának e bravúrral összegyűjtött „koszorú”-ra. És mégis volt egy közöttük, a ki a hosszú dicső pályáról megelégedve, el akarta magát vetni a — koszorút. Ez előtt négy-öt nappal történt, hogy ebbeli kijelentésére szinte elhalványodtak a többi virágok is.

— Uram, igyuk meg a búcsupoharat, én válok töletek!
— Mi a mennykő! kiáltá egy hang.
— Meguntam a dicsőséget, solid leszek.
— Hiszi az ördög!
— Már akár hiszi, akár nem. ti bizvást elbihihtek!
— De mi ütött beléd!
— A szerelem.
— Megvettél, harsogá egy búske férfi az asztal vége mellől.
— Negyvenöt év — szerelem! Wóditá egy másik. Míg tán meg is házasodik. . . .
— Sokat akar a szarka . . . contrázott a harmadik.

Lehet, hogy éppen a választások kedvező eredménye az ellenkező hatást idézné elő, nem Német-, hanem Franciaországban. Egyébiránt hiábavalónak látszik ma már minden kombináció és okoskodás, mikor mindakettő ingerlékenységgel fajult izgatottsággal és kölcsönös bizalmatlansággal tekint az egymás készülődésére. A felek ilyen állapotában igazán nem lehet tudni, hogy ki és mikor süti el az első puskát.

Ezt érzi és látja valószínűleg Moltke is, s ezért mondotta a helyzetet igen komolyan. Mindehhez járul az államhírek szaporodása: száz millió márká kincstári utalvány kibocsátása, az ostrom-állapot kihirdetése Elsass-Lotharingiában stb. stb.

Igy megértük azt, hogy az egész keleti kérdés Bulgáriával és mindennel együtt háttérbe szorultnak látszik, s minden szem Berlin és Páris fel fordul. De azért jó lesz el az első puskát, eszünkben tartván a kancsal mészáros történetét. Moltke másfelé is gondolhatott a helyzet komolyságáról való nyilatkozatában, s különben is Berlinből jó híre annak, hogy Kaulbars visszatér Bulgáriába, mert meggyőzte az orosz kormányt arról, hogy ha hat embert kiutasítanak Sophiából, tizenkettőt pedig egy időre becsuknak, akkor mindjárt megváltozik a hangulat katonai megszállás nélkül is.

A gyűnyag tehát köröskörül fel van halmozva. Ez a helyzet, s ilyen körülmények között tessék — nyugodtan aludni.

Országgyűlés: A pénzügyminiszterium költségvetésének részletes tárgyalását befejezte kedden a képviselőház. Felszólalások történtek a fegyverről, hadmenetességi díj és a bélyegről. Lukács Béla határozati javaslatot adott be, mely szerint a kormány utasítsa, hogy a vidéki hírlapokra nézve a hirdetési bélyeg megszüntetéséről törvényjavaslatot terjesszen be. A ház azonban a határozati javaslatot a pénzügyminiszter felszólalása után mellőzte. Különösen a dobány-jövedéknél fejtett ki hosszabb discussió, melyben Orbán, Móricz Pál, Papp Elek, Olay Lajos, Petrich, Güllner, Quoddy és Szapáry miniszter vettek részt.

Majd az állami jószágigazgatóságok és az állami jószágok teteleiről történtek felszólalások. Lukács Béla határozati javaslatot adott be, mely szerint a vidékre telepített bukovinai székelyek helyzetéről intézett kérdéseket a pénzügyminiszterhez, ki azokra megnyugtatólag válaszolt.

A budget tetelei változatlanul szavaztatnak meg.

Szó szót, pohár pohárt ért és a szerelem-től solid és a solidásban szerelmes ur csakugyan eltávozott.

Elmúlt egy nap, két nap, három nap. Helye üres maradt. A megcsontított társaságot csak az vigasztalta, hogy az eltávozott collega szomszédja magára vállalta, hogy iszik ő helyette is és szívesen felszedi azokat a virágokat, a mik a másik számára termettek.

Eljött a negyedik nap. A társaság vígan mulatott együtt. Egyszerre csak lassan, félénken nyílik az ajtó, s kisérletes léptekkel összegömbölyt téli kabátban belép a — szakadár.

Az egész asztal harsog a kacagástól, s a pinczér ravasz mosolylyal siet lesegíteni a téli kabátot. De nem lehet. Az új vendég nem engedi levetni. Arczán kiút a szegény és kitor a düh.

— On revient toujours . . . mondá a kézdörzsölő korecsmáros, ki mindig szereti mutogatni, hogy volt ő Párisban is.

Végre megszólal a jövevény, ki még mindig egy helyen állott:

— Nem volt itt egy kikindai ur?

— Iszonyu kaszágás, mely a dühös urat még dühösebbé teszi.

— Micsoda kikindai ur, kérem?

— Zdenkovics Máté urat keresem, mondá őrlve, hogy hamarjában sikerült oly nevet találni, melyről egész bizonyosan tudta, hogy nem létezik.

— Nem volt itt.

— Akkor megvárcm, mondá egy pillanatra habozás után s téli kabátban leült egy másik asztalhoz, borzasztó megvető tekintetelve az igaz asztal törzsvendégeire, kik nem tudtak hova lenni a kacagástól.

— Kérek két deczit!

A közmunka- és közlekedésügyi miniszteriumban több kiváló tisztviselő kintutetésben részesült. A miniszteri tanácsosi címet és jellegzet nyerték: Heim Páter, Kállay Gyula, Rapaics Radó és Ludvig Gyula osztálytanácsosok. Az osztálytanácsosi címet és jellegzet nyerték: Balli titkár és Czizly János a magyar államvasutak igazgatója, végre a miniszteri titkári címet és jellegzet nyerte Csöke Ferenc fogalmazó.

Az államjegyek forgalmi összege. A függő államadosság ellenőrzésére kiküldött országos bizottság Bécsben 1887. évi február hó 5-ik napján tartott XXIX-ik ülésében az államjegyek forgalmi összegét 1887. évi január hó végével következőnek találta: A bizottság saját feljegyzései alapján, a tulajdonképeni államjegyek összege: 1 forintotokban 68.538.519 forint, 5 forintosokban 115.169.620 forint, 50 forintosokban 156.414.300 forint. Összesen 340.122.439 forint. A közös pénzügyminiszterium hivatalos közlése szerint, a sobányakra bekebelezett és forgalomban levő zálogjegyek összege 71.875.462 frt 50 kr. Összesen 411.997.901 frt 50 kr.

VÁROSI KÖZÜGYEK.**A februári közgyűlés.**

— február 9.

Arad város törvényhatósági bizottsága ma tartotta rendes havi közgyűlését a bizottsági tagok nagy érdeklődése mellett.

A napirendre került tárgyak közül egyedül a pálinkamérséi jog mikénti kezelése és az ut- és esatornaépítési szabályrendelet keltettek hosszabb vitát.

Az ülés közel 7 óráig tartotta egyült a bizottsági tagokat.

Lefolyásáról a következő tudósítást adjuk.

II.

Fábián László főispán elnöke alatt jelen voltak az ülése: Salacz Gyula polgármester, Institoris Kálmán főjegyző, Párecz István és Sarlotti Domonkos tanácsosok, Urbányi János főkapitány, Perger János főjegyző, Várjassy János aljegyző, Reicher Károly, Várjassy József, Bing Vilmos, Arkay Kálmán, Müller Károly, Berczy Alajos, Inkei Emil, Nagy Kálmán, Probst Ferenc, Heeger Ernő, Domonkos L., Máté Zsigmond, Weiss David, Herz Miksa, Kunz Elek, Kerner Péter, Pollák Gyula, Greiner Károly, Don Constant, Bund Henrik, Reicher Béla, Boros Béni, Kállay József, Schöpkes Ede, Steinhardt Mór, Barkó Ferenc, Prodnovics Dóme, Barabás Péter, Millig József, Daranyi János dr., Schaffner Adolf, Adler Lipót, Sármezey Antal, Palfy Ede, Bonta Dóme, Virágh Lajos, Mittelmann Bódog, Simay István, Vizer Péter, Kábelő János, Lacza József, Daniel Kálmán, Csiky Károly, Halma, Andor, Schuster Illés, Múlek Lajos, Kondorossy József, Boros Vida, Friedmann Lajos, Dogaru György, Schwarz Mór, Reicher Ferenc, Szalay Antal, ifj. Kristóry János, Szalay Károly, Tarjány Vilmos, Domány József, Klein Samuel, Sallay Béla, Schor Albert, Rajkay József, Steinmetz Pál, Aggályi Lajos, Bing Lajos, Lukács Miklós, Széle József, Elias Armin, Kiss Armin, Gyulay István, Bizi Lajos, Fényes Dózsa, Bábics Agost, Neumann Dániel, Pozsgay Lajos, Pless Mór.

Fábián főispán megnyitván az ülést, a napirend tárgyalása előtt felolvastatja a bizottság, miszerint a loavató bizottságba az elhalálozott Boros József helyére állatorvosul Barkó Ferencet nevezte ki.

Lassacskán megitta. Odátrul pedig folyvást hozsantották gunyos megjegyzésekkel, melyekre azonban ő nem felelt.

— Hát hogy superál a szerelem?

— Mikor lesz a lakzi?

Egy harmadik pedig gunyos szemtelenséggel röhögé:

— Melyik kocsmába jársz most hé?

A mi barátunk azonban néma maradt s ivott tovább. Minthogy pedig a kikindai ur nagyon sokáig váratott magára, hát folyvást ártette a poharat.

— Te nem jó az a Zdenkovics, tén meg se érkezett Kikindáról?

— Ez már sok volt. Odavágtá nekik:

— Mi közötök hozzá.

Erre azok összebujtak s egy-két percnyi tanácskozás után, hárman négyen odaültek hozzá s hozsantották tovább.

Kis idő múlva berohant egy kávéházi pinczér. Egyenesen oda állott a mi barátunk elé.

— Kérem, Zdenkovics ur várja a kávéházban!

— No látjátok! kiáltá diadalmasan, mire se gondolva, csak hogy szabadulhasson már innen.

Azok pedig nyugodt komolysággal hagyták távozni.

A pinczér ment vele.

— Eltalálok én magam is, kiáltá rá dühösen, s ment éppen ellenkező irányban, mint a merre a pinczér vezetni akarta.

— Hobó Sonka! kiáltá rá egy hang a kávéház ajtajában.

— Ki az? kérdé Sonka mogorván.

— En vagyok, Zdenkovics, kacagá amaz.

Sonka nem szólt semmit, ment tovább, De az ál-Zdenkovics utólréte, s karongfogva cipelte vissza.

A polgármester havi jelentése tudomásul vétetvén, felolvasatott a tanács jelentése, melynek alapján a belügyminiszterium rendeltére a Neumaun Dávid és neje által kiállított alapító levelében foglalt jogokat és kötelezettségeket a város elvállalta.

A Rimszky Sándor nyugalmazott pénztári ellenőr, továbbá az öv. Horváth József részére megszavazott kegydíjakat a belügyminiszter jóváhagyván, a közgyűlés azok kiutalványozását rendeli el.

A községi kötelekbe való felvételért fizetendő díjakat a közgyűlés a belügyminiszter rendeltére a következő fokozat szerint állapította meg: I) 3—10, II) 10—20, III) 20—30, IV) 30—50 frtyi díj fizetendő.

Tudomásul vétetett a belügyminiszter leirata, melyben tudatja a törvényhatósággal, miszerint a zárórák iránt alkotott szabályrendelet, mint feleslegest jóvá nem hagyja.

A miniszter által a közalkalmazotti kivánt módosításokra a város tudvalevőleg egy felvilágosító jelentést intézett a miniszterhez. E jelentés alapján a miniszter most el is tekint a kivánt módosításokról. Az erre vonatkozó leirat tudomásul vétetett.

Következett ezután a tanács által benyújtott ut- és esatornaépítési szabályrendelet, melynek fölveti Párecz tanácsos ismertette röviden. (A szabályrendelet közzölve volt lapunkban. Szerk.)

Az első felszólaló Greiner Károly volt, ki a háztulajdonosok érdekeit nem látja megőve a szabályzatban.

Boros Vida szerint a szabályzat méltatlanul jár el akkor, mikor oly ingatlanokra is kötelezettséget rő, melyeknek értéke e kötelezettséggel arányban nem áll.

Müller Károly a szabályzatot a részletes tárgyalás alapján sem fogadhatja el. Addig, míg az általános lejtmet és vízvezetés megállapítva nincs, rendszeres esatornamunkálatokról szó sem lehet. A mit a város erre költ, mind felesleges kiadás. Mutatja ezt több utca esatornája, mely ma teljesen használhatatlan állapotban van. A szabályrendelet erősen sért a magánjogot, midőn minden polgárt áldozatra kényszerít akkor, midőn nem is annyira elsősorú közérdekről, hanem csupán szépséget tekintetéről van szó. Igen könnyen megtörténhetik, hogy e nagymértű áldozatok egyesekért számokat tönkre juttatnak. Az ország egyetlen vidéki városában sincs hasonló szabályrendelet, és ily szigorban ezt még a főváros sem viselhetné el. Kéri levétetni a napirendről.

Párecz István szerint a napirendről való levétel indokoltvá éppenséggel nincs. Nem is kell más városok példáját keresni, hisz ez előtt 20—25 évvel magában Arad városában is hasonló módon jártak el. Azt ő is kívánatosnak tartaná, hogy az általános nívauetv meg legyen. Történetek ugyan már eddig is lépések ez irányban, de a létesítés sok év kell. Addig pedig a városi utépítést és esatornázást elhanyagolni nem lehet, mert így nagyobb volna a hátrány, mint a mely származik akkor, ha általános nívauetv nélkül építünk és esatornázunk. Különben is a méltanyosságot mindig ellenőrizheti a közgyűlés, mely minden egyes esetben a döntés jogával

Sonka remélve ismerte fel benne az asztaltársaság egyik tagját, ki megbízás folytán vitte őt így a kelepcebe.

Elkezdték dulakodni. Nem használt semmit. Az ál-Zdenkovics erősebb volt. Vitte kegyetlentl vissza a koremsa felé.

— Ha már eddig vártál rám, most jere velem.

— Könyörölj.

— Nem lehet, nem jöhetek én el mindennap Kikindáról.

Odavitte az elátkozott asztal elé, hol jobbra-balra dültek a kacagástól.

Sonka pedig egyebet nem tehetvén, szintén kacagott.

Végre az asztalfőnél ülő, legjobban virágozó polgártárs kimondá a sentenciát:

— Látod Sonka, ebből az a tanúság: A kupától eltérni — szégyen: de a viszatérést szégyenleni — botrány!

Általános eljen, koccintás és tus volt rá a felelet.

bir. Kéri a szabályrendeletet a részletes tárgyalás alapján elfogadni.

Dr. Múlek Lajos Müller indítványa mellett emelt szót, különösen hangsúlyozva azon körülményt, hogy a szabályrendelet a mi viszonyainknak sehogy sem felel meg, és nines is vidéki város. melyben ily szabályrendelet elfogadva lenne. A szabályrendelet elvei egytől-egyig célt tévesztenek, és ha ez elveket kirántjuk, nem marad semmi. Sok a szabályzatban az ellenmondás és teljesen hiányzik a méltanyosság. A bekebelezésre vonatkozó rész teljesen ellentétben van a telekkönyvi rendtartással, mert egy törvényhatósági határozat még nem alkalmas okirat a telekkönyvi bekebelezésre. O attól is meg akarja kímélni a polgárokat, hogy a méltanyosság kiküzdése végett a közgyűléshez kelljen mindig fordulniok, és nem állhat meg érvül az sem, hogy e szabályrendelet Aradon már alkalmazásban volt. Ha akkor hibáztak, nem kell a hibát most is elkövetni. Kéri a szabályzatot a napirendről levétetni.

Heeger Ernő ugyanily értelemben szólal fel, s nem kívánja feláldozni a város hasznáért a már amugy is erősen megadóztatott polgárok anyagi existenciáját.

Párecz tanácsos kifejti, hogy a Müller által felsorolt hiányok mind olyanok, melyeket a részletes tárgyalás folyamán igen könnyen orvosolni lehet, miért is a szabályrendelet bátran elfogadható.

Múlek azt hiszi, hogy ha egy szabályzat összes fölveti hibáskat, úgy toldás-földással segíteni rajta nem lehet.

Müller Károly zárószavában ismétli az általa elmondottakat s kijelenti, hogy mint városi képviselő inkább letenné mandátumát, mintsem e szabályzat megszavazása által a polgárság nagy részét oly áldozatokkal sújtja, melyeket az elviselni képtelen.

Inkei Emil szintén a napirendről való levétel mellett emelt szót.

Fábián főispán szavazásra törvén ki a kérdést, a többség a szabályrendeletet a napirendről levette.

A szinügyi bizottság jelentése alapján a tanács azt az indítványt terjeszti a közgyűlés elé, hogy addig, míg a városban szini előadások tartatnak, népművelési-társulatok előadásokra engedélyt ne nyerhessenek.

Boros Vida szerint a városnak nines meg a joga, hogy az erkölcsi szabályok korlátain belül a polgárokat mulatságokban akadályozza. A szinhatat mesterséges támogatással fenntartani ugysem lehet. Nem szavazza meg a tanács javaslatát.

A közgyűlés mindazonáltal 38 szavazattal 31 ellenében határozattal emelte a tanács javaslatát.

Tárgyalás alá vétetett ezután a város tulajdonát képező pálinkamérséi jog bérbeadását javaslo tanácsí jelentés.

Párecz tanácsosok a jelentés indokolásában kiemeli, hogy a jog bérbeadása 50.000 frtot jövedelmezne a városnak, míg így csak 32.000 frtot nyer belőle.

Weisz David eládjá, hogy azt a 18.000 frtyi nyereséget lényegesen ellensúlyozza az a tetemes kár, mely a jog bérbeadása folytán a pálinkamérséket, a városnak

dékes személy lakcímét . . . bizonyosan ott-hon hagytam . . . még a nap folytában a postán elküldöm önnek.

Cseugutyult adtam és a belépő hivatal-szolgának meghagytam, hogy fűtsön be. A szolga fogta a szenes lapot és tüzelő anyagot rakott a kályhába, aztán távozott, magával vivén a piszkálósavat, csipő vasat és lapátot.

Mindjárt erre belépett jegyzőm és kezembe adott egy ügyirat, mely így szólt: „A Bonaoperte-utczára szolgáló rácsajót lehetetlen bezárni. Homokkal van tele tömve zárja. Azonban az ön magánkertjéhez vezető ajtó jól el van zárva. Ezen oldalon lehetetlen a menekülés.”

Megadtam a második cseugutyult. Ringué és Campy polgari rendőrök be-léptek. Mindegyik a neki előírt helyben állt meg. Ezalatt Leroy az üvegajtó kulcsát ráfordította és a reteszt előre tolt.

Voirbo elhalványodott és ijedten nézett körül.

Ajki fehérek lettek és testének könnyed remegését nem bírta leplezni.

Most már az enyim volt . . . teljesen hatalmamba került . . . minden nehézség, kényszerrendszabályok nélkül . . . El volt fogva, mielőtt gyanította . . . ő maga jelentkezett.

Ez irodában február 13-án tett első látogatása alkalmával még nem voltam: elhatároza . . . mielőtt itéltem, ismerni akartam az embert. Két héttel később ismertem és be-csütem teljes értéke szerint.

A tett intézkedéseket észre kellett vennie. Fel akart kelni.

„Csak maradjon ülve. Ön az előbb kifejtette nézeteit, hogy Bodasse gyilkosai miként lennének elfogandók, most hallgassa meg az én nézetemet. Ma meg akartam önt látogatni, de ön megelőzött. A comédia vége felé jár. Ezért a befejezéssel kezdem és azt mondom, hogy Rifer haláláért a felelősség ön terheli.”

„Hogyan, én lennék az oka, ha egy korbely halálra issza magát?” szolt Voirbo ugyesen szinlelt megütözéssel.

Első gyilkosságom.

[43. Folyt.]

(Regény.)

Irtá: Macó G., a párisi rendőrség volt főnöke.

— Az „Aradi Közlöny” számára fordította: H. G. — XIV.

Delirium tremens. — Voirbo elfogatása.

Voirbo kigömbölyt téli kabátját. A mint tárczáját előhúta, a belső zsebből egy jegy hullott a padlóra. Gyorsan lehajoltam, fölvettem és átnyújtottam nyeki. Egy gözhajó lenyomatát pillantottam meg rajta. Valame-lyik gözhajótársulat által kiállított jegy volt. Egy ilyen jegy ilyen ember zsebében jelentőséggel bír. Ugy látszik, hogy elkészült a szökésre.

„Sajátoság”, mondá Voirbo, a ki ezalatt tárczáját átkutatta, „nem találom a kér-

350 adózó polgárát sújtán. A város azonki-
vül elvesztette a pálinkapiacot, mert az az
egy monopolista azt úgy máshonnan sze-
rezné be. Csökkennie a forgalom és a sújtott
pálinkamérőkkel szemben egyes szomszédos
községek depótjai zsákmányolnak ki a helyze-
tet. Sokkal jobb ha a régi rendszer, a jótál-
lás melletti kezelés marad fenn.

Institoris főjegyző kifejti, hogy
a város e téren is fokozni kívánja jövedel-
meit. Az a 350 pálinkamérő nem fog tönkre
menni, a mint nem megy tönkre Győrött,
Pozsonyban, Kassán vagy Csabán. A jelenleg
fennálló rendszer jobban sújtja őket, mert
egy-kettő doninal és a többi versenypé-
telen. És különben is az a monopolista már
a saját érdekében is módot fog keresni arra,
hogy velük méltányosan megegyezzon külön-
ben neki volna vesztesége. Pártolja a tanács
javaslatát.

Bing Vilmos szerint azok a városok, a
melyek eddig bérbeadás útján értékesítették
a regalejogot, most mind visszatérnek ahhoz
a módhoz, mely jelenleg divik nálunk, mert
belátják, hogy a bérbeadási rendszer nem fe-
l meg a célnak. A város közzelvetlenül nyer,
de közvetve tetemes hátrányokat fog szen-
vedni a forgalom csökkenése s a piaci jöve-
dem megszűnése folytán. A jelenlegi kezelés
fenntartása mellett szavaz.

Varjassy József szerint a város ne
ezen a téren kísérelje meg jövedelmei fokoza-
sát, a hol a polgárok vagyoni érdekeibe üt-
közik. A pálinkatermelők is nagyon meg fog-
ják gondolni, vajon concurrenájának-e, midőn a
piacra 350-400 verő helyett csupán egy
monopolistával találkoznak! Ő is igen jól tudja,
hogy azok a városok, melyek eddig bérbeadták
a regalejogot, most házálag kívánják azt ke-
szelni. És nekünk is elég javadalmunk van,
melyeket házálag kezelünk, s a jövedelem cse-
kéltye miatt nincs okunk panaszkodni. És
ha egy bérlo a jogért 50 ezer forintot ígér,
ugy az bizonyára megér 65 ezer forintot.
Ezt épp úgy beszerezheti a város maga,
mint az a vállalkozó. Pártolja Weiss és Bing
indítványát.

Nagy Kálmán nem kívánja a jelenlegi
rendszert fenntartani, de nem híve a bérbe-
adásnak sem. Meg kell próbálni a tiszta házi
kezelést.

Mittner Zsigmond ugyanily érte-
lemben szól fel.

Schöb Albert a bérbeadás híve, mert
a jelenlegi rendszer mellett 8-10 ember
ugyan nagy hasznát húz, de a többi pálinka-
mérő megelni sem képes.

Barabás Péter szintén a tanács ja-
vaslatát támogatja.

Institoris főjegyző abban, hogy
a többi városokban a bérbeadás rendszere
nem kielégítő, nem lát okot arra nézve, hogy
azt mi megpróbáljuk, annál kevésbé, mert
ott egész más tényezőkkel is kellett számolni,
melyek Aradon esetleg elő nem fordulnak.

Árkay Kálmán úgy látja, hogy a
bérbeadás mellett nagy aggályok merülnek
fel, másrészt pedig a jelenlegi rendszer fenn
nem tartható. Legjobb kiküldést a tiszta házi
kezelés nyújt. Minthogy azonban a bizottság
e rendszert figyelmen kívül hagyta, azt indít-
ványozza, hogy az érdemleges határozathozá-
si elhalasztassék s egy bizottság küldessék
ki a házi kezelés rendszerének megvita-
tására.

Parócz tanácsnok szerint a házi ke-
zelés oly rendkívül sokoldalú ellenőrzést s
ennek fogantatásait végezt el oly nagy ap-
paratust igényel, hogy az elvetendő költ-
ségek illuszióssá tennének minden ered-
ményt.

Varjassy József szívesen elfogadja
Árkay közvetítő indítványát, mert így a köz-
gyűlés annak idején abban a helyzetben lesz,
hogy 3 módzat közül a legjobbat kiválaszt-
hatja.

Boros Béni indítványára elhatározta-
tolt, hogy mint halasztási indítvány felett
először Árkay indítványa felett történik a sza-
vazás.

"On az, a ki a halálhozó delirium tre-
mens rohamot előidézte. A szerencsétlen em-
ber romboló szenvedélyét állok módon táplá-
lta. . . A szesz által már majdnem meg-
semmisített szervezeteinek hallatán mennyi-
ségi újabb mérget adott, míg az ön által
bírált eredmény bekövetkezett. . . Cseljét
érte."

"Es mi lett volna ezélem? Legyen szí-
ves ezt megmagyarázni!"

"Az ön célja világos. Vaskövetkezetes-
séggel törekedett a következkre: Bűnbakot
keresett, hogy a bűntett igazságosságát a ta-
nak állozatul oda dobassa. . . On ezt írta
nekem: "Nem mulik el e hét anélkül, hogy
a rejtély megfelle ne legyen." Könnyű
volt a jót játszania, miután rejtélyének meg-
oldását kezei közt tartotta. A hét vége csakugyan
előkövetkezett és az ön által ígért megoldás is.
Egy holt testtel több teremtő. A bántatatlanság
egy bizonyos nemére számított. . .
talan mert a titkos rendőrséghez tartozik. En-
nek a bántatatlanságnak vége. Ne képzelőd-
jék. A régi bünygyi tapasztalat azt tanítja,
hogy a burokrata került gonosztervök nagyobb
fele önmagát árulja el tulságos okossága által.
Tulságos ravaszáguk és elővigyázatuk idezi
elő romlásukat. On bizonyára nagyon ügyes
és nagyon veszedelmes; de a legjavasabb
gazemberek nem gondolnak arra, hogy a na-
gyon éles és éle könnyen kicsorbul és ez
önnel újra bebizonyult. A lélektani pillanat
elérkezett. . . On megértett és ép ezért le-
szakítható. . . Voibro ur, önt fogolynak nyil-
vánított!"

"Es mi jogosítja önt fel velem szemben
ily erőszakos lépésre?"

"Itt van az elfogatási parancs, melynek
felmutatását ön kívánja. . . február 11-dike
óta van kezem közt. . . most érkezett el az
ideje, hogy felhasználjam."

"Hallatlan erőszakosságot főzött ki elle-
nem! Micsoda bizonyítékokkal, illetőleg a bi-
zonyítékok micsoda árnyékával bír elen-
g. . . Egy fedhetlen ember elfogatá-
sára nem elegendő a gyanúsítás! Miként
járhat el ily módon egy polgárral, családapa-
val, iparossal!"

(Folyt. köv.)

Fábián főispán szavazására tüzvén a
kérdést, a nagy többség Árkay indítványát fo-
gadta el.

Némi vitát keltett ezután azon körülmény,
vajon a régi bizottságnak adassék ki az új
tervezet kidolgozása, vagy új bizottság
alakításasék.

Heeger Ernő, Bonts Döme a régi
bizottság, Adler Lipót új bizottság alakítása
mellett szólalván fel, elhatározatolt, hogy a
régibizottság, mely Parócz István elnöke-
lete alatt Barabás Péter, Schöb Albert,
Steiner Jakab és Nagy Kálmán tagok-
ból állott, Boros Béni, Institoris Kálmán,
Bing Vilmos, Varjassy József,
Domonkos Lajos, Bonts Döme, Mitt-
ner Zsigmond, Weiss David és Múlek
Lajos új tagokkal kiegészíteték.

A város részére az 1887. évi szükséges
milly-gyertya és olaj szállítása iránt a Wechs-
ler és Nagy céggel kötött szerződés jóvá-
hagyatott.

A belügyminiszter által a betegség, vagy
szellemi fogyatkozás következtében munkakép-
telemé vált tisztviselők, segéd és kezelőse-
lyeztetel való elbírás iránt alkotott szabály-
rendeleten kívánt módosítások elfogadtattak.
Sinkovits Lajos nyugdíjpótlási kér-
vénye elutasított.

Wagner Józsefné születésnői és dr.
Schweiger Agost orvosi oklevelének ki-
hirdetése megengedett.

A régi városházában Schenk E. által
bírt bethelyiség bérbeadása iránt tartott ár-
verés eredménye, mely szerint a helyiséget
952 forint továbbra is az eddigi bérlo bírja
3 évre, jóváhagyatott.

Ugyazintén jóváhagyatott a szinügyi bi-
zottság határozata, mely szerint Krecsá-
ny Ignác igazgató a várossal kötött szer-
ződése alól az 1886/7 szinüideny befejezte
után felmentetik.

Együttal utasított a szinügyi bizottság,
miszerint az új pályázatot hirdesse ki s a
legelőnyösebb vállalkozóval a szerződést kösse
meg.

Az iskolázók jelentése ujonnan történt
megalakulásáról helyeslő tudomásul vétetvén,
a közgyűlés véget ért.

Arad egészségügye januárban.

(Kivonat Arad város főorvosának január havi jelen-
téséből.)

A hőmérő legmagasabb állása C°+9.9 ja-
nuár 7-én délután, legalantabb állása C° 8.6
január 21-én reggel jelezte.

A légsúlymó állása 777.9 mm. leg-
magas és 743.9 mm. legalantabb pont kö-
zött ingadozott.

Az időjárás tartósan száraz és mérsékelt
hideg volt. Kissé esett 2 nap, havazott 5
nap. A csapadék magassága összesen 27
mm., ebből hó 16 mm. Kód ereszkedett 4 na-
pon. Általában fagyott 23 nap, egész nap tartó
fagy volt 8 napon. Uruló szélirány volt a keleti.

A közegészségi állapotot az előző hó-
naphoz hasonlítva, kedvező volt. A beteg-
lések s a halálozások száma csökkent: az
újszülöttek száma a halálozást 66 esettel fe-
lülhaladta.

Tulnyomó számban jelentekbe a hur-
tos és csúszos bántalmak, a ragályos-járvá-
nyos kórfajok szörványos vagy egyes esetekre
szorítottak.

Nevezetesen a vörheny 9, a kanyaró 5,
a bárányhimlő 3, a difteritis szinte 3 esettel
volt bejente s ezen betegségek folytán ha-
lalozás egyszer sem állott elő.

A typhus egyszer vett halálos lefolyást.
A hó végén az iskolás fiúcskák közt a járvá-
nyos termiszetű fültöririglyob számos ese-
tével találkozunk.

Kórházban ápolat betegek:
Megyei kórházban: Maradt 178, sza-
porodott 197, összesen ápolatott 375, ezekből
gyógyult 133, javult 29, elhalt 24, marad
189.

Izraelita kórházban: Maradt 7, szapo-
rodott 12, összesen ápolatott 19, ezekből gyó-
gyult 8, elhalt 1, marad 10.
Összesen maradt 185, szaporodott 209,
összesen 394. Ebből gyógyult 141, javult 29,
elhalt 25, marad 199.

A kórházakban s a különböző városrés-
zekben elhalt a városi lakosságból 74 egyén:
ebből 40 fi és 34 nőnemű. Gyógyezéssel ér-
kezett vagy esetleg meghetegült idegenek közül
elhalt 18 (13 fi, 5 nő) egyén.

A városi lakosságból elhaltak közül esik a
a belvárosra 27; Pernyárára 13; Sarkadra
9; Ujtelepre 3; Gáira 8; Polturára 1; a
tanyákra 2. A kórházakban kimult 11.

Nevezeteseb halálkók: vszól, gyengeség
7; rángás 5; gümörök és aszkór 28; tüdő-
lob 7; agybaj 9; szívbaj 4; hókhurut 2;
hagymáz 1; bélhurut 3; rák 3; májbaj 4;
végelgyengülés 8 stb.

Baleset 1. Öngyilkosság 1. Halva szüle-
tett 80.

A halálozás évi aránya e hóban 1000:

22.8.
Korra nézve elhunyt a városi lakossá-
ból 1 évig 23; 2-5 évig 3; 6-10 évig
1; 11-20 évig 4; 21-30 évig 8; 31-40
évig 6; 41-50 évig 9; 51-60 évig 5;
61-70 évig 6; 71-80 évig 6; 80 év fe-
lett 3.

Élve született az anyakönyvi kivonatok
szerint 140 (24-gyel több, mint december-
ben); ezek közül 76 fi, 64 nőnemű; tör-
vénytelen 23; ikerszület 1 pár.

Születési évi arány e hóban 1000: 43.3.

Házassút 27 pár.
Orvosrendőri hullaszemle tartott 4 eset-
ben. Törvényszéki boncolás volt egyszer.
Halálos baleset ért 1 embert. Öngyilkosság
előjött egyszer.

Az élelmi és tápszeres ellenőrzése alkalmával
elkoboztatott 16 liter vizet szaporított tej
és 78 kg gram borsókás disznóhús.

A dajkált kisdédek létszáma volt a hó
végén 186.

A hasznos házi állatok közt a város ter-
ületén semmi ragályos-járványos kóroest
sem fordult elő.

KÜLFÖLD.

A bolgár kérdés. A bolgár lapok ha-
tározott állást foglalnak Bonts Döme és más
szókevény tisztelők Stambulovhoz és több
activ tisztelhez intézett nyílt levele ellen, mely-
ben fölhiáják őket, hogy csatlakozzanak a
szókevények programjához. Kiemelik, hogy ha a mult év augusztus 21-iki
államcsinyt ismételn, vagy az állam bizton-
sága ellen intézett vállalatokba becsátkozni
akarnának, többé nem számíthatnának az ak-
kori hatalmas protectorokra, a kik a tettese-
ket a megemelt büntetéstől elvonni akárnak.

Azon híreket, melyek szerint Bulgáriá-
ban bandák szervezkednének oly célból, hogy
Macedoniába betörjenek, ismételn a legtha-
tározottabban megczafolják. A bolgár kor-
mány az agitációs bizottságok alakítását
nem engedí meg.

Szó van arról, hogy a bolgár küldött-
ségnek Konstantinápolyból való visszatérése
után összehívják a nagy sobranjét.

A "Pol. Corr." értesülése szerint az ös-
szes nagykövetek oly utasítást kaptak, hogy
ragadjanak meg minden alkalmat, mikép a
bolgár kérdésben merseklőleg has-
sanak. A nagyvezér szándéka a sobranjének
három tejedelmi jelölt, köztük a min-
greliai herceget ajánlani. Ne-
lidov orosz nagykövet minden előzékeny-
sége mellett tartózkodón, riseli magát, a re-
gesség letételére vonatkozó követelést nem
vonta vissza, habár általában azt hiszik, hogy
e ponton nem fog a kérdés megoldása hajó-
törést szenvedni.

LEGUJABB POSTA.

**Hadügyi kölcsönök Francia-
országban, Belgiumban.** A brüsseli ka-
mara közlelbi ülése a pénzügyminiszter
törvényjavaslatot terjeszt elő, 1887-re rend-
kívüli kiadások címén 49 milliónyi
hitelt kérve a parlamenttől. Ez összegből
20 millió a hadügyminiszteriumnak, 29 mil-
lió a többi tárcaának jut. A kormány azon
a véleményen van, hogy a legutóbbi tapaszt
talható haladás arra kényszeríti őt, hogy
új folszereléssel lássa el a
gyalogoságot. Fontosnak tartja továbbá
azt is, hogy a Liège-t és Namur-t környező
védműveket átalakítsák és kiépítsék. A kor-
mány az idén csak egy harmadrészt fogja
igénybe venni a kért hitel-ek. A miniszter
hozza teszi, hogy a jénzügyi helyzet meg-
engedi az államkincstárnak a súlyos teher
magára vállalását, és hogy a kormány min-
den erőfeszítést nélkül be fogja szerezni a
szükséglent eszközöket.

A kormány további nyilatkozataiból az
tűnik ki, hogy a kért hitel harmadrészt ké-
pezi a honvédelemre szükséges összes kiadá-
sok-nk.

A párisi kamara keddi ülésén a költ-
ségvetés bevételi tételeinek elfogadása után a
kamara rendkívüli költségvetést vette
tanácskozás alá, vita nélkül fogad-
ván el a hadügyminiszterium 86 mil-
liónyi és a tengereseti miniszterium 30
milliányi birtelt.

Depretis olasz kormányelnök
az olasz kamara keddi ülésén jelente, hogy a
kormány a parlamenti helyzet következtében
beadta lemondását. A király fenn-
tartotta magának, hogy elhatározásáról a kor-
mányt értesíteni fogja.

TAVIRATOK.

**Az aradi államvasuti üzletvezetőség kér-
dése a képviselőházban.**

Budapest, febr. 9. (Az »Aradi
Közlöny« eredeti távirata.) A
közlekedési miniszterium költségelő-
irányzatának tárgyalását folytatván ma
a képviselőház, Baross Gábor mi-
niszter szólott az üzletigazgatóságok
elosztásáról, minthogy ellenzéki oldal-
ról azt a vádat emelték, hogy a kor-
mánypártszempontokból protectiót gyako-
rolt. A miniszter a szabadkai üzlet-
igazgatóság felállítását indokolván, mon-
dotta, hogy minden üzletigazgatóság
székhelye gondosan megválasztatott és
csak az államvasutak érdeke tartatott
szem előtt. (Éljenezs jobbról. Egy hang
balról: hát az aradi?)

Baross miniszter: Erről is mind-
járt fogok szólni. Az aradi üzletve-
zetőség felállítását föltétlenül szükséges
volt, mert melyik üzletvezetőséghez
osztatható volna be az Aradon és
Gyulafehérváron át menő első erdélyi
vonal? (Egy hang balról: A kolozs-
várhoz!) Baross: A kolozsvári üz-
letvezetőséghez volt már beosztva a
szajol-püspökáladányi vonal, s így vagy
a kolozsvári igazgatóság lett volna tul-
ságosan nagy, vagy az igazgatóságot
kellett volna idább helyezni, a mi
mindkét esetben csak káros lett volna.
(Láthatja ezekből Arad város közönsége,
hogy minő kedvezményeket varhanna az el-
lenléltől, mely utólag is kitud az üzletve-
zetőségnek ide történt elhelyezése ellen. Szerk.)

**Államháztartási kimutatás 1886. IV. ne-
gyedéről.**

Budapest, február 9. (Az »Aradi
Közlöny« eredeti távirata.) A
pénzügyminiszterium ma tette közzé az
állambevételék és kiadások kimutatását
a mult évi IV. negyedről. Az egész
évről szóló kimutatások összegzéséből
kitűnik, hogy 1886-ban a bevételek
289 milliót, a kiadások 321 milliót
tettek, s így a kezelési hiány keres-
számmal 31 millióra rug. 1885-höz ké-
pest a mérleg 5 millióval kedvezőbb.

NAPTAR.

Febr. 10. Csütörtök. Róm. cath. naptár Skolasztika
Prot. naptár. Skolasztika. Görög-orosz naptár (január
29.) Igmez. Nap kel 7 óra 18 perc. Nyugszik 5 óra
12 perc.

Febr. 11. Aradmegye közigazgatási bizottsági ülése
d. e. 9 órakor.

Febr. 12. A kereskedő-ifjak táncvizsgálma a „Fehér
Kereszt» nagytermében.

Febr. 13. Az aradi könyvnyomdászok batyu-bálja
Strobl sorsármókában.

Febr. 15. Aradmegye törvényhatósági bizottság-
nak rendkívüli közgyűlése d. e. 10 órakor.

Febr. 17. Az aradi román ifjúság bálja a „Fehér
Kereszt» nagytermében.

Febr. 20. A „Kölessey-Egyesület» táncvizsgálma a
„Fehér Kereszt» nagytermében.

HIREK.

Arad és Vidéke.

**A szent-anna-kisjenői vasut köziga-
gatási bejárása.** Az aradi és esanádi egye-
sült vasutak által tervbe vett szent-anna-kisjenői
helyi érdekű vasut közizgatási bejárása e hó
7-iken és folytatolag 8-ikán ejtetett meg. A
bejárásban résztvettek Vörös László minis-
teri titkár mint a bejáró köldötszég vezetője,
Maléter Zoltán kir. országos középítészeti
felügyelő és Kőrö Antal m. kir. vasuti fel-
ügyelő, mint a közmunka- és közlekedési mi-
niszterium szakközeget, továbbá Szathmáry
Gyula megyei főjegyző és Pálffy József
kir. főmérnök s Vértán Peter világosi já-
rásheli szolgabíró és Péczely Elek kis-
jenői járási főszolgabíró, mint a megye tör-
vényhatósága és közizgatási bizottságának
képviselői s Horos Beni igazgató és He-
gedüs László főmérnök, mint az építkező vasu-
társulat képviselői; — végül Uj-Szt.-Anna,
Kerek, O-Szt.-Anna, O- és Uj-Fazekas-Varsánd,
Edelspacher és Csernovits-Simánd, Nadab és
Erdőhgy községek előjárói és több képi-
sletestületi tagjai és birtokosai. — A bizot-
ság az első napon Uj-Szt.-Anna községhezálánál
az ott élő, a következő napon pedig Edl.-Si-
mánd községhezálánál a négy utolbi község hatá-
rát érintőleg tárgyalta a benyújtott terveteket,
s küldetéséhez képest azon építkezési intézkedések
megállapítását eszközölte, melyek a szóban forgó
vasutvonallal kiépítése által a fennálló vasu-
tépítési szabályrendelet és üzleti rendtar-
tás értelmében a fennálló közlekedés és
vízfolyások fenntartása, valamint a köz- és ma-
gán érdekelt megóvása céljából szükségesek-
nek mutatkoztak. Ehez képest, közszegként
reszletesen megállapított az építendő át-
ereszek, utatjárók és párhuzamos utak száma
és helye, s min: ezen megállapodások a bi-
zottság és az érdekelt községek s az épít-
kező vasutársulat közös egyetértésével jött
létre. — E mellett egyik község, s nevezet-
esen Fazekas-Varsánd részéről a vasut irá-
nyára nézve is felszólalás történt, a meny-
nyen t. i. ezen község azt kérte, hogy a
Szent-Annáról Simánd-féle vezetett »er-
vezett vonal Fazekas-Varsándhoz is elvitessék
s e helyen is állomás létesíthessék; a vasu-
társulat részéről azonban a község ebbeli ké-
relme nem vétethetett figyelembe, mert elta-
kiuntv attól, hogy a vonal meghosszabbítása
és állomási építkezések után tetemes több
költsg okoztatnék. Fazekas-Varsánd község
formája is csekélyebb, semhogy az a keze-
lési költségeket fedezhetné, a község pe-
dig csupán négyezer forintnyi hozzájárulást
ajánlván, — ez a felmerülő beletétsi
töke és kezelési költségekkel szemben számba
sem vehető. A vasut-e nyilatkozata folyán
és szemben azzal, hogy ily tetemes áldozat a
vasutársulattól méltányosan nem igényelhető,
sőt az a fözetelt, t. i. kis Jenő és vidékének a
helyi központtal Araddal való összeköttetését
is csak hátráltatná, — a község kérelme el
is ejtetett, s illetve a bizottság által elejtetni
véleményeztetett. A bejárás eredményéről fel-
vett jegyzőkönyv, a közmunka és közlekedé-
ügyi miniszterium elé terjesztetett.

Nagyzászat volt tegnapelőtt
a József főherceg borosjenői uradalmához tar-
tozó agyai erdőben, melyen a környékbeli bi-
vatalnokokon és birtokosokon kívül Aradról a
következő urak vettek részt: Fábián
László főispán, Ormos Péter alispán, Pa-
reecz György kir. ügyész, Vársárhelyi
Béla, Friebeisz Miklós, Purgly János,
Boros Béni, Szalay Antal, Ur-
bán Iván, Szentpétery Antal stb. A vad-
ászat nagy zsákmányt ejtett.

Nehai Kabdebó Kristóf hagyományai.
A boldogult Kabdebó Kristóf, kit a napokban
olyan általános részvét kísért sirjába Aradon,
nemes gondolkodásához méltón végrendelet-
kezett a különböző közintezeteknek is. A mi-
norita-egyházban elmondandó misékre 200 fo-
rintot hagyományozott, a városi iskolaalapra:
100 frt, a városi szegény-alapra: 100 frt, a
játékony négyeletnek: 100 frt tot hagyományoz-
zott. Az itt elősorolt összegeket tegnap Mar-
kovits Antal ur Salacz Gyula polgármes-
ter, illetve Purgly Jánosné urölgy és János
Demjén dr. kezelihez juttatta. Itt
megemlítjük még azt a kegyeletes tényt, mely
a boldogult Kabdebó Kristóf leányainak nemes
gondolkodását annyira jellemzi. Kabdebó
Mariska k. a. és Anna férjezett Markovics
Antalné ugyanis, édes atyjuk elhunytá alkalmá-
ból 100 forintot adományoztak játékony-
czélla, mely összegből 50 forint Kabdebó Ma-
riská k. a. adományaként a Szt.-Háromság
szobor-alapra, 50 forint pedig a Kabdebó
Vilma adományaként az Árvaház-alapra jutott.

Az aradi ipartestület serelema.
A földmívelési, ipar és kereskedelmi miniszternek
egy előfordult esetben hozott azon elvi hatá-
rozatát, hogy a qualificatiohoz kötött ipar fol-
yathatására nem tartotta szükségesnek kellelő
képesített munkavezető alkalmazását, az aradi
ipartestület serelemesnek találván e hó 8-án

Nyáry Béla iparbiztos és ifju Kristyó ry
János ipartestületi elnök vezetése alatt meg-
tartott havi előjárósági üléseben e serelemes
határozat megváltoztatásáért nevezett minisz-
teriumhoz feliratolt intézett.

Sorsházas volt tegnap Aradon az
arad városi I. korosztályú hadkötelezettek
nézve. Megjelent 266, illetve ennyi részre
lőn a szám kihuzva.

Egy megható jelenet. Az 1849. febr-
ruár 8-iki aradi utcai harcban elesett hon-
védek emlékeztérére a minoriták templomában
véghement gyász-istentisztelet alatt egy me-
gható jelenetnek voltak sokan tanui. A szer-
tartás folyamán egy agg honvéd hangos zo-
kossága vonta magára a figyelmet. Dum a
Sándornak hívják, gör. kel. vallású. A jó
őreg, szertartás után az ifjúság által körülve-
ve, könyben uszó szemekkel beszélt el, hogy
Asztalos Sándor vezérlete alatt Aradról mint
utazók a bitor ellenséget. A szabadsághar-
cot min. 19 éves ifju harcolta végig. Az
idők viszonyai elgörmnyedt aggá tévék őt.
Jelenleg a helybeli dolánybevéltási hivatalból
mint munkás keresi meg becsülettel kenyé-
rét, de keblét azért most is ugyanazon haza-
s eretet lángja heviti, mely egykor hazája
ellenségei megaláztatására fegyvert adott ke-
zébe.

Jóváhagyott alapszabályok. A bo-
rosjenői kisdödel-egylet alapszabályait
a belügyminiszter a jóváhagyási záradékkal
ellátta.

Megégett gyermek. Hrabovszky
Mihály ottlakai lakos mult hó 31-én, miatt
ő a szomszédháza átment beszélgetni, s nagyobb
lányát a boltba küldte, két kis gyermekét a
szobában magukra hagyta, mely alkalommal
másfél éves gyermeke tén közel talált menni
a tűzhöz, vagy gyufával játszatott, s ruhája
tüzet fogván összeégett, s égési sebeiben ma-
nap meghalt.

Rablás. Mint lapunknak távirják,
Pécsán (i. e. l.) Mátyás kirabolták és súlyosan
megsértették. A rablást tényleg a most re-
iger levelezőnk bővebb tudósítást.

Gyász-istentisztelet. Bold. Steinhardt
Jakab főrabbi emlékezőn tiszteletére f. évi
február 10-én d. n. ¼ 5 órakor, mint elhalá-
lozásának évfordulója napján, a zsinagógában
gyász-istentiszteletet fog tartatni.

Házi mulatságok. A Vanicsék-féle szá-
lódában február 16-án zártkörű táncos ély
tartatik. Beletpi díj személyenként 50 kr.
Csaldjegy 1 frt. Kezdeté fél 8 órakor.
Ételeket és italokat Miért! Károly jónévi
vendéglő szolgálta. — A Kossuth-utca
65. szám alatt Kenderessy László ur
által február 12-én szintén zártkörű táncos-
tést rendeztetik. Beletpi díj 40 kr. Csaldjegy
50 kr.

Hazánk és a főváros.

— Egyik aradi vértanu ereklyéje. Török Józsefnek, az Aradon vértanúnak halálát szenvedett 1848/9-iki honvédtábornoknak egy becses ereklyéjét ajándékozta a nemzeti múzeumnak a napokban Felszegi Henrik, Pozsonyból. Az ereklye a viláz tábornoknak igen szép kis pastellrajza, mely fiatal, mosolygó női fejet ábrázol a 30-as években divatos széles peremű rózsás kalapjában. A kép az 1835–37-diki években Lembergben készült s egy kiszakított albumlapra van felragasztva. A beklőd állítása szerint a vértanu tábornok a rajzot mint mérnökár kapitány Lembergben, az ő nagynénje Falszegi Károlyné szül. Stolz Karolin albumja számára készítette, ki-nek ferje ugyanakkor mint es. kir. kapitány szintén Lembergben állomásozott.

— Rövid hírek. Keglevich István gróf tiszteletére kedden este a magyar királyi operaház tagjai nagyszíri lakomát adtak a Ruscher földszinti éttermében annak alkalmából, hogy a gróf ezélt egy évvel foglalta el az intendánsi méltóságot. — Uj közsé g alakult Krasó-Szőrnyegében: az eddigi Istvánfalva településről önálló község lett. — Nagy-Károlyban egy zsidó polgárnak tizenhat éves leánya meghalt s az apa Asztalos György ref. lelkész és ottani lapszerkesztő kérte meg a gyász-szertartás teljesítésére s kivánsága teljesült is. — A torontáli iparműkiállításra a tömegesen érkezők bejelentése s már helyszínről tartanak; a kiállítás március 27-én nyitják meg. — A nagyváradi törvényszék másfél évi börtönre ítélte Rothberger Lipót budapesti bűdoszt, ki tavaly ráolt tőle elváltan elő ne-jére és gyermekeire, mert nem akartak hozzá visszatérni Budapestre.

A nagy világ.

— Mereg a pomádében. Szomorú eset képezi a közbeszéd tárgyát Bécsben. Neumann F. tekintélyes kereskedő hajadon szép leánya, ki boldog frigy küszöbén állt, vasárnap hirtelen elhunyt. Sétára készült, de alig hogy megindult, még be sem fejezte az öltözködést, rosszulletől panaszkodott. Rövid idő múlva oly gyöngyök érezte magát, hogy ágyba kellett feküdni s néhány óra múlva meg is halt. Felboucozott s kiderült, hogy a fejbőrös aztán vérmérgező és ölte meg. A vegyelemzés aztán megmutatta, hogy a szerencsétlen leány által használt hajkenőcsben mérges anyagok voltak, melyek a fejbőrön át a vérbe szívórogáltak.

— Az olasz király öröksége. Milanóból írják e hó harmadikáról, hogy Umberto király nyolcszázéves francot örökölt, meg pedig a következő körülmények között. A napokban halt meg Vito Cicolone, egy régi nemes család utolsó sarja, ki a magáéi pompás birtokot birta Cicolone mindig excentricus ember volt. Fiatal neje néhány évvel ezélt halt el, s szép birtokát jötkönyv czeleokra hagyta. Azt hittek, hogy a férj, ki nek egyenes örökösei nem voltak, színtelen követi a példát. Azonban 1879-ben kelt végrendeletével összes vagyona örököseül Umberto királyt nevezte meg, kikötve, hogy minden szertartás meilőzéssel volt birtoka közepén, szabad mezőn temettesse el. Azt hiszik, hogy a király az örökséget jötköny czeleokra fordítja.

— Rövid hírek. Stanley afrikai expedíciója. Stanley Londonban szerződést kötött egy könyvtárral, ki Stanley most megkezdett afrikai expedíciójának könyvtárában kiadásra vállalkozott. A szerző di 10,000 font sterling lesz. — Drága házasság. A Gaudois-ban egy penzigi apácitás kiszámította, hogy Bismarck beszéde, illetőleg a háború iránti bizonytalanság mennyibe került a párisi börzén: január 14-től febr. 4-ik 1800 millióba. — Stevens velleipédista, ki földkörüli útjában Budapestben is járt, megérkezett ujra kitűzött végpontjára, Japánba. — S a püri olasz városban tombola alkalmával egy a tenger felett emelt tribune lezakadt, 37 ember a vízbe esett és ezek közül 18 oda is veszett.

SZÍNHÁZ.

— február 9.

A királyfogás.

(Eredeti operette 3 felvonásban. Szövegét írta: Csiky Gergely. Zenéjét szerző: Konti József.)

Az operette szövegét, Csiky Gergely a történetből vette. Egy ejjlele kiralyuk tesz egy spanyol rabbit, hogy Varsót, az osztrák, orosz és lengyel trónkövetelő hadaitól megmentse. A darab egy lájos hölgy: Fjóra (Sonia) személye körül forog, a ki főmozgatója a cselekvénynek. Fjóra a svéd követnek a leánya, ki a nöcsbitásért vezek-lésre ítélt Radzivil herceget (Kiss Mihály) szerző is nagy veszedelemből három-szor is megmentve, szívét is meghódítja. A cselekvény Spanyolországban kezdődik, hol a vezeklések harmadik évét tölt Radzivil herceget a granadai érsék felmenti a pápai atók alól: de ebből az inquisitio akarla kezét rátenni, s ítélt. Fjóra menti meg őt. A nemtő angol szerepét másodsor teljesíti akkor, a midőn Varsóban a kozákok el akarják fogni a herceget, harmadsor pedig, midőn lebeszeli nagyravágyó tervéről, hogy ő foglalja el a trónt. Ezen főcselekménynek van egy melléképísdia is, az alkirályi leánya, a pogány Lola (Sonia) és Amadil, (Német János) a granadai törvényszéki elnök unoka-öccse, szeretik egymást és némi viszályok után egymáséi lesznek.

A mese bizonyos tekintetben apothéosis a nő érnének és az önfeláldozó szerelemnek, a mi mellett a lyrikus kedves szerelmi episd költői báj és tavaszi verőfényt kölcsönöz az egész libretto-nak. Az alap tehát komoly, mint Csikynek minden darabában, sőt még a boházában is. A comical részt és az egésze-ges jóízű burleszket az egymást tulicizálni erőlködő nagyképű diplomaták (Boránd és Fenyéri), don Bernardo (Nyilas) és segéde (Szentes), az udvarnembertő (Váczi Vilma) és az udvari orvos (Vég István) képviselik. És hogy az ensemble tökéletes legyen s hogy a látványosságban se

legyen hiány, erről gondoskodva van a spanyol és lengyel történeti színhely, a sokféle állami és egyházi felvonulások, a királyi mulatozások, a nagyszámú átlótozések stb. által. Szóval Csiky egy új genében mutatta meg genialis teremtő erejét és mint operette-librettista a zeneszerzők előtt nagy feltűnést keltett.

A zenéről a legkedvezőbben nyilatkozhatunk és mindjárt kijelentjük, hogy az „Eleven ördög”-től a „Királyfogásig” Konti József nagy utat és roppant haladást tett.

A zenei kidolgozásra nagy gondot fordított, szerepelteti az ensemble-okat, a miket gazdag és élénk hangszerezéssel s az ének- és zenekar hatásának biztos ismeretével ritka ügyességgel használt fel. Zenei tekintetben az operette közel van az opera nívójához és többet nyújt, mint a mit egy operette keretébe kívánni lehet. Így a második felvonás erőteljes fináléja után még a lengyel hymnus is felhangzik.

De ezt is örömmel regisztráljuk, mert csak azt bizonyítja, hogy Kontiban a zenei inventio gazdag forrása buzog, melyből bármennyit is merít, jut is, marad is. A komolyabb számok közül kiemeljük Lola és Amadilnak első felvonásbeli duettjét a szerelemről, melynek méltó pendantja a harmadik felvonásban Fjóra és Radzivil kettőse: a gyöngéd, finom melodius zenében erőteljesen nyer kifejezést a szerző művészi felfogása. Radzivil dala a lengyel sárló lendületes hazafias ének a kifejezés férfiaságával.

Az operettek elmaradhatlan coloritját képezik a keringők, completek, inálók és tánczyrhunások. A „királyfogás” is övékkel kezd, a melyek mind dallamosak, fülbemászók és talcsiklándók s oly kedvesek, hogy majd valamennyie megújraéltattak. Itt-ott egy-egy accord egy kis reminiscencia emlékeztet, a mit elcsúszol a brillans technika és a csillogó virtuozitás. A legsikerültebbek: Fjóra entrée-keringője, tánczos couplet-terettje, a diplomaták keringője az első felvonásban; a dallamos sextett, a „láz szölgája” refrain couplet-duo, az induló-terett Radzivil, Fjóra és don Bernardo közt a második felvonásban; a traracouplett s a finale stb. a harmadik felvonásban.

A dallamok üdék, gyujtók s oly remek-szépégek, hogy azok szerzője a magyar zeneirodalom terén a legszebb reményekre jogosít. Általában a legszebb sikert regisztrálhatjuk, melyből az oroszán-rész épp úgy illel meg a zene, mint a libretto-szerzőt.

A közönség a legderültebb kedélyhangulattal adott elismerésének kifejezését a sürin felugró szívharban: Kressányi pedig a „Királyfogás”-nál valóban egy „fogás”-ot csinált, mely a saison legjobb cassadarabja lesz s meg a „Cigánybár” is tulzárnyalja.

De emlékezzünk meg az előadásról is. Első sorban a darab hősnőjét, a bájos Fjóra személyesítőjét Sonia-nak kell felemlitenünk, ki az ő utólrhetlen kedvességével és rokonszenves vonzó lényével annyira befészkelte magát közönségünk szívébe, hogy róla, ha másoknál is említenék, azonnal rá, kedvezőtlen bírálatot írni merénylve lenne. Annál öröme-szebb ragadjuk meg az alkalmat, a midőn, nem a közönség iránti ragadván, hanem az igazság kedvéért szerzeteltük pennáinkat, hogy mi is hozzájáruljunk az elismerés adójához, melyet a nagy közönség az este és minden alkalommal kis kedvence iránt oly impozáns módon röle le. Valóságos „kiss Blaháné”, a kiról, midőn Nepsziumművésztünk beborult égen ragyogó csillagként feltűnt, azt hittük, hogy egy emberlőn áll sem fogja őt senki megközelíthetni; és ume! a Szegedről hoztak átlpántalt kis pacsi-rtá tollai szemünk előtt változik át a ber-kek és ligetek dalosává s most már mint bibájos csalogány csavartogatta a szebbnél-szebb daokát, mikkel megveszi a közönség szívét. Entrée-keringőjét és a mysticus hangulatu jósdakt ritka kellemmel és művészi bravourral énekelte; az ensemble-okat s külö-nösen a sextettet esengő erős hangjával uralta. Mindehhez járul az ének-művészeknél csak nagy ritkán tapasztalható azon teljesjen kifejtett színesi képessége, a melylyel szerepeit el is játssza úgy, hogy sok drámai színész és színésznő megirigyelhetné talentumát.

Hogy Lolát miért éneklí Serfózi és nem Spányi Lenke? ezt megérteni nem tudjuk. Lola határozottan coloratur-szerép, mely sehogy sem való egy kardalosnőből erőszakosan csak most promoveált, kezdő solista szarnypróbatgatására. Spányi amugy is keveset jatezik és így sehogy sincs iudoklva mellőzése, vagy talán kímélete? A mai szereposztással a darab jövője van kockázra tere és éppen ezért az igazgató érdekében fekszik Lola szerepét Spányi Lenkének adni. A mai díj szerepe tulajdonképen női hangra van írva s ha már Lola a Sertő-zinek lett kizsírva, Amadil lehetett volna Spányi-nak adni. De kijelentjük, hogy szívesen hallgattuk Német János kellemes tenorját s e szerep meg is maradt nála: azonban ismétlen hangsúlyozzuk, hogy Lola Spányival kell énekelteni, s a mig ő szerepét betanulja, a darab érdekében van, hogy addig a reper-tórról levessék.

A mikor Váczi Vilma!t ilyen fődvármesternő! egészéssé comica!t vélt igénylő szerepekben látjuk, mindig eszünkbe jut Loscarenek és őt képviselő oda arra a helyre, a mit csak ő tud betölteni.

Kiss Mihály (Radzivil) ma este nem volt disponálva s igen keréssé hasonlított a szerepében a régiekhez. Fenyéri (Kopék) és Boránd (Marx) couplett zajosn megismételtette a közönség s ez volt a legderültebb jelenete az előadásnak. Makó (Almanzor) és Nyilas (Bernardo) alig tudtak szerepükből valamit csinálni. Német János (Amadil) hódító szép volt. A mi e szerepek most teljesen elég volt. Vég István az orvos kis szerepében igen jellemző és mulatságos volt.

A darab sajtáságai mihamarabb elterjednek bizonyára a közönség közt. És ebben rejlik a fokozatosan állandó vonzereje. (*)

*) Gusztáv! Minő szójáték? — Mukányi.

Irodalom és művészet.

— „Protestans népkönyvtár” indult meg Budapestén, s az I. évfolyam I-ő számát most kaptuk meg. A házaspártól vállaltat Scholz Gusztáv evang. lelkész és Farkas József ref. theol. igazgató szerkesztik. A czét S z á s z Károly egy emelkedett szellemű első czikke magyarázza meg, s azután a szerkesztők szava. Nem más ez, mint a protestans közszellem ében tartása egy népies irodalmi vállalat által. „Nem hittani kérdések feszegetése a czélunk, — mondják a szerkesztők, — nem is az, hogy protestans népként külön táborokká, orthodoxokká s modernekké, pietistáká, rationalistáká szagassunk ezt, hanem hogy ápoljuk a vallásos meleg érzelmét, a szívbeli kegyességet s az erkölcsi nemes tetteket nyilvánuló buzgóságot: de éppen ezért e vállalat nem is csupán azt tekintti hivatásának, hogy szorosabb értelemben vett vallás-erkölcsi oktatásokat terjeszsen, hanem igyekezni fog általában hasznos, — részint a lelki, részint a testi életre nézve hasznos, — majd mulatót, de nemesen, az erkölcsi érzést távolról sem sőtó mulatót cikkeket közölni s pedig olyakat, hogy ne csak egy órára szolgáljanak olvasmányul, de megérdemljék a „Könyvtár” nevet, s az egyes füzetek bekötve, hasznos és érdekes olvasmányt nyújtsanak évek múlva is.” — Az első füzet tartalma S z á s z Károly és a szerkesztők cikkein kívül: Templom, iskola és sajtó. Farkas Józseftől. — Két költemény. Sánta Károlytól. — A tél — Isten áldása. Scholz Gusztávtól. — A reformáció kezdete. Szilágyi Sándortól. — Minő szörfőjokot ültessünk. Molnár Istvántól. — A fűtésről és fűtőszekrékről. Dr. Hankó Vilmostól. — Hogy szoktatta régen egy fejedelem alattvalóit a templomba járásra? — Különös csodától. — Apróságok. — Ajánljuk e valóban hasznos czélú vállalatot a protestans közönség figyelmébe. Kiadja Hornyánszky Victor Budapestén (a m. tud. academia épületében levő könyvkereskedésben). Megjelenik hónapokint négy iven borítékkal. 12 füzet ára 2 ft 40 kr., egy füzet ára 20 kr.

— „Alakok.” Ez a czime a Sebők Zsigmond újabb beszély-kötetének, mely szerzőnek a legutóbbi időben a lapokban megjelent novelláit és tárczarájait foglalja magában. Sebők Zsigmond már acceptált firma az irodalomban és újabb bemutatásra nincs szükség, annyival is inkább, mert tudvalevő dolog, hogy fiatalabb íróink közül a legjobbban inspirált lélek, ki ugyazóval szívével ir és így meg is kapja és leköti teljesen az olvasó figyelmét. Ez újabb kötet is igen becses dolgokat tartalmaz, miknek olvasása feltétlen élvezettel jár. — A Bába Sándor szegedi nyomdájában fővárosi izléssel és díszszel kiállított kötet tizenkét elbeszélést és tárcza-rajzot tartalmaz, a következő czimek alatt: Az új lakó. A második Világos. A cigáró. A tanyán. A virágok. Fruzina. A veteránok. Menyhart király. A statárium. A nagymama. Kondoucsi lányok. Utazás a föld körül. — Megrendelhető Szegeden Bába Sándor könyvnyomdájában. Ára?

Farsang.

— Az aradi önk. uj tüzoltó-egylet tegnap este tartotta sikerült társas-estélyét a Strobl-féle sör-sarnokban az aradi daleygett közreműködése mellett. A sör-sarnok tánczterme egészen megtelt a legszebb változatos polgári közönséggel. A talpalkalót Kiss Józsi ügyes zenekara huzta. A négyesek 40 pár tánczolta. Az egyes színműket az aradi szép reményekre jogosított daleygett „Honfák” indúló, „Hess légy”, „Dalárkedv”, „Már ezután”, stb. című daikok előadásával töltötte be, melyet a közönség zajos tapsokkal jutalmazott. Kress Ferenz karagry vezetése alatt a daleygett sokat haladott, melyet a derék karnagyot elismerés illel meg. Az estélyen az uj-aradi önkéntes tűzoltók Ternaigo Caesar közszerepében álló tőparancsnok személyében képviselve volt. Midőn e sorokat írjuk, a soupe-esar-dás javában folyik, a hangulat emelkedett. Az estélyen ott láttuk a következő szép asszonyokat és lányokat: Buzáky Gyuláné, Denezy Venczelné, Fiola Mihályné, Giller Lipótné, Gencsy Kálmánné, Geier Románé, Gyöngyösi Albertné, Giller Lipótné, Illies Zsivkóné, Habereger Mihályné, Millig Mátyásné, Zablóczky Lászlóné, Schön Morné, Szibiz Károlyné, Róza Lászlóné, Kaltenhuber Józsefné, Porczán Jánosné, Kaucsis Rozsáné, Szelle Jánosné, Matutsek Jánosné, Notár Pálné, Radován Jánosné, Witman Károlyné, Gerbesz Vilmosné, Zöldy Gyuláné, Janics Lajosné, Leviczky Béláné, Román Vilmosné, Heidenreich nővérek, Szelle nővérek, Rozár nővérek, Rugner nővérek, Róza Ilka, Matutsek Mariska, Schön Aranka, Szemes Mariska, Geier Malvin, Kaucsis nővérek, Porczán Paula, Gerbesz Mariska, Killer Luiza, Weinberger Mariska sat. Ott láttuk Schor Albert parancsnokot, Stankovits Mihos I. oszt. parancsnokot, Fiola, Irmer, Szablóczky szakasparancsnokokat Illes számvevőt, Millig Mátyás szertárnokot, Geier Románt. Az ételeket és italokat Strobl kitűnő konyhája szolgáltatotta.

— A casino második estélye ma este tartatik meg a casino-helyiség termeiben. Biztosra várható, hogy azt a buzgóságot, mit a szívelyes báli hazigazdák: Vég Aurel kir. tan. jószágigazgató és Takácsy Sándor dr. ez estélyek sikerülté tétele körül ki-fertjenek, a bál sikere meg fogja jutalmazni. Kíváncsok, hogy minél többen, minél jobban mulassanak.

— Az aradi tisztí casino f. hó 12-én várbeli helyiségében egy újabb mükedvelő előadással egybekötött tánczestélyt rendez, melyre a meghívók már szétküldettek. Az eddigi estélyek ugy kölső fény, mint a kedélyes fesztelenség tekintetében páratlan sikert arattak s e siker bizonyára nem fog elmaradni a következő estélyen sem.

— Kereskedő ifjak báija. Az aradi kereskedő ifjak társulata és az aradi kereskedő ifjak betegsegélyző egyeletének szomb-

ton f. hó 12-én a „Fehér Kereszt” nagytörménben tartandó jötkönyv-czélú zártkörű báljára, mely minden tekintetben sikerültnek ígérkezik, a beletí- és kartzati jegyek már h o l n a p t ó l e h ő 11-étől fogva és szombat-on 12-én d. e. 8–12. d. u. 2–6-ig a rendezőség irodájában „Fehér Kereszt” 10. számú szobájában válthatók.

— Jelmezbál B.-Csabán. 1887. február hó 20-án a „Vigadó” termében a b.-csabai algyrnasium javára zártkörű jelmezbál rendezték. A bál iránt a vidéken nagy az érdeklődés. A rendező-bizottság mindent elkövet, hogy az estély fénvesen sikerüljön. A miben mi sem kételkedhetünk, ismervé Lauer Károly r. b. elnök fáradozatlan buzgalmit és előkezségét. Jegyek előre vált-hatók G á r t n e r A d o l f és Podhradecky és társa kereskedésében.

CSARNOK.

A kiülőzött.

— „A z Aradi Közlöny” eredeti elbeszélése. — Írta: Fenyéri Mór.

I.

Galambosné mely álomba szenderíté az augusztusi delután forrósága és az idegeit zsibbasztó kimerülts.

Nem csoda, hisz már hat éjszakát bóbiskolt keresztül rogyásig kényeztetett élete párljának betegágyánál. Ennyi idő alatt pedig még Galambosné is ki tudott fogyni abból, hogy gondolatainak szavakban adjon kifejezést.

Két nap óta már képtelen tarkábbnál tarkább légyárrakkal vágni útját a szívére fojtott áradatnak. Husos ajkai idegesen harap-dálva fordultak ki gyors egymásutánban a mindenfelé gözöklő homályos konyhába, hol Magda néne egy-egy földöntuli sohajjal tárt utat az urnője keblét dagasztó keserveknek. Itt azonban egy új rém talákolódott az asszony és család egymást megértő pillantá-sai közé. Ez a rém vesztőlő fittorral figyel-mezteté Galambosné a közelségre, honnan az ágyában hánkyolódó beteg még a légyraj-zúmmogását is meghallhatta.

Bármily tökéletes volt is Galambosné a körtünetek megállapításában, ezuttal kikerülte a tudományos értekezéseket. Sőt Magda néni rendtelenségeit sem bolygatá, dacára annak, hogy a légyfogópapírosok halálfelei áldozat nélkül példáták a papíros csabhatatlanságát.

Es mi mas oka lehet ennek, mint az, hogy Magda néne olyan pontokra helyezi az itószert, mely pontokon még ez esztelen állatok sem vélik alkalmasnak országgyűlést tartani.

Pedig nem találkozott olyan rosszakaratu lélek, ki elvetemedettségében meg merte volna támadni Galambos Ferenz szatőcsbolt-jának a portékáit. És bár két hó óta már a Szobratatorszky Pál formátlan neve ékelen-kedik a régi czég karcu betűi fölött, de a légyirtó papírosok a Galambos Ferenz gazdag készletét magasztalják.

Szobratatorszkyk meg három részlettel adósi Galambos-eknek. Erre a három rész-letre még három negyedét határidejük van, dacára annak, hogy csaknem ingyen jutot-tak az egész páratlan fölstereléshez.

— Oh a mai világbn hipp-hopp mód-jára megy a megzadagolás, nekem pedig szegény Matyi fiamat kellett feláldoznom, csakhogy valamiképpen kiházasíthassam a leányomat. Es ha meg a vőm affle finom ember volna! de bizony Matyi fiam akár-hányszor letromoltta ő nagyféjűségét.

Mindezt Galambosné gondolta el, mi-alatt Magda néne fájdalmas szemforgatásai elől a repedezett téglákkal bővelkedő tornáczra menekült.

Es való-e vagy képzeltetés, ebben a pil-lanatban szemei előtt hasadt háromfelé az a darab, melyre éppen rá akart lépni.

Galambosné mélyen megrendülve hányt keresztet szeplőkötő sárga arcára és leirha-tatlan szomorúsággal helyezkedett el a belső tartalmát rég nem takargató karosszékre. Itt ujjolag megrostálván leánya választását, csak-hamar a fönt emlelt álomba szenderült...

Almai elvitték őt messze, hét tengeren tul, oda, hol kedves Matyi fiát dicshényyuel övezik, hol egész népvándorlás teszi lábát elé az elismerés adóját. Vannak köztük szerezse-nek, golyácsorúknak, krokodilbőrűek, sőt még kutyaféjű tatárok is. És ezeket az ő ezermes-ter fia mind megszelídítette viharként bömbölő hangjának bulláival.

Pedig az a híres fia a valóság szerint ta-lán a szomszéd vármegyében köszönt fel egy-pár bácskai atyafit, ki műtrésztének a husz-kraezáros biletán felül pár liter borral is adoznak.

Galambosné mindinkább átszellemül a nap ragyogásától, mely takarodóra hivatván, egy oldalszúrással épen arcára tűzi az ablaktá-bláról káprázatosan visszaverődő sugarait.

Azok a kutyaféjű tatárok itt sem tagad-hatják meg magukat! Ima fiára tör az egész embervő tömeg. A gondos szülő kinyitja kezét, hogy füstökön ragadja a vérszomjasokat, s felnyúló szemei a szomszéd tűzfalt puhatol-ják, melyen saját árnyékából képződött egy időtlen, háromlós váz.

Galambosné nagyon jól tudja, hogy ő Ferenzének csupán válláig ér, s hogy esont-jait sem igen kell felténnie, ha véletlenül el-bukik, nem lehetetlen tehát, hogy tolvaj lopó-zott az udvarra. Hirtelen feláll, hogy szorgo-san körültekintsen, midőn Magda néne sá-padtan szalad ki a konyhából és hápogó si-ránkozással jelenti, hogy Ferenz ur hivatja a ragyasszonyt. Menjen gyorsan, mert neki meg szigorú rendelés szerint a kisasszonyért kell sietni.

Magda néne sehogy sem szokhatá meg, hogy az ő dajkáljából már két gyermekes asszony lett. Ennek ferjét, kivel alig-alig ta-lálkozott, adóexcutorának tekinté, mert tőle egy éppen olyan kímészű ember hajtotta el egykor azt a hizott sertést, melyet préda fia mellett is föl tudott nevelni.

Galambosné egyszerre tisztába jött a maga árnyékával. Tisztán olvasott Magda néni halvány arcáról és az még egy keresztel megdögvén lelkét, befordult a köröskörül le-függönyözött szobába.

II.

A beteg arcáról mintha lepattozott volna a napokon keresztül átlátó fájdalom. Muso-lygya nyújtá száraz kezét neje felé, s midőn egy reményteljes felviláással egyetmást igaztani akart körülle, Galambos uram halk, de szilárd hangon leléssre kényszeríté.

A hitetárs érthetetlenül dadogott vala-mit ámulatában, de Ferenzének egy türelme-lenkőd pillantására, kezét kezébe helyezvén, szorongva leste, hogy mi fog történni?

Galambos uram buzgó áhitataltú tapasz-tá szemeit Eszterének husos karjaira. Gyöngéd-ségtől vagy gyöngeségtől remegve simított rajta nehányat, majd egy-két igazán fájdal-mas sóhaj kíséretében megkezdte mondókáit.

— Eszter, ma letelik a határidő. Az én váltómat ezen a földön már nem hosszabbít-hatjuk meg. Légy nyugodt, vőnk gondoskodni fog, hogy ez a mohos fejű Szobratatorszky az utolsó krajezárig kiéljezsén. Tudára adtam, már, hogy téged hozzájuk teleptek. Kapsz tőlük egy szobát, abba kiválasztod butoraink közül a legszükségesebbeket, a többi majd elhelyezik őt saját legjobbi belátásuk szerint.

— Ne sirj, mert akkor még jobban gyötör ez a pokoli forráság. Láthatod, milyen nehe-zemre esik a beszéd. Ugy értem, mintha aj-kaimat le akarná valaki ragasztani. Légy hát egyszer életemben tárgyilagos és figyelj reám félbeszakítás nélkül.

— Apjuk, apjuk, én veled megyek az Isten elé, — fordult Galambosné siri hangon, mialatt könyektől nedves arcához emelte fér-jének asztól kezét.

— Ugyan mikor jön meg az eszed? Oda nem olyan élvezetes utazás esik, mint mikor a buziási fürdőbe küldtelek a fiammal, hogy egészen kiegyenesedjék a lába a tóres után. No hiszen érdemes is volt annyit penzt költeni arra a kőlyökre. Vagy tán azért akarsz az Isten elé kísérni, hogy védöm légy a fiad ellen? Nincs szűkegem rá! Kóbor kutyá, veszett kutya! Hadj marjon meg má-sokat; a mi szívünkbe elég eles kést döfött. Hallhattad, mit mesélt a vőnk, mikor Ruca-háton találkozott az ípsével.

— De édes életem te, hiszen Péter nem is beszél a fiuval.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Vegyes közlemények.

— Tartózkodó állomásokkal ellátott és négy napi érvényességű jegyek életbelepté-tése. A magyar királyi államvasutak vona-lain egyrészt Budapest szem. p. udvar állomás, — másrészt az alább felsorolt vonalrészek állomásai közötti forgalomban folyó éf. február 15-től kezdve, kívánatra oly menetjegyek fog-nak kiadni, melyek négy napi érvényességgel bírnak és melyekkel az utazás az alább megjelölt s a jegyekre is feljegyzett tartózkodási állomásokon a jegy érvényességi tartamán belül megszakítható a nélkül, hogy a jegyet látmoz-as végett az illető állomásoknak bemutatni kellene. A vonalrészek, illetve állomások, a melyekkel való forgalomban Budapest szem. p. udvarról és viszont ily jegyek kiadnakak, a következők: 1. A szikszó-kassai vonalrész állomásai, Miskolcz tartózkodó állomással; 2. a mező-telegd (Nagy-várad mögött — ko-lozsvári vonalrész állomással, Szolnok és Nagy-Várad tartózkodási állomással; 3. a virágos-völgy (Kolozsvártól keletre) predeli vonalrész állomásai Szolnok, Nagyvárad és Kolozsvár tar-tózkodó állomással; 4. a glögavác (Arad mö-gött) tövisi vonalrész állomásai Szolnok és A r a d tartózkodási állomással; 5. a csu-tavér (Szabadkától délre) zimonyi és bajmok-bródi, illetőleg eszéki vonalrész állomásain Sza-badka tartózkodó állomással. Budapest, 1887. február hó 7-én. Magyar királyi államvasutak igazgatósága.

Szösszlet.

(Február 9.)

(B.) Az üzlet, szálladabb. Készáru nagy-ban 26.25—26.50, kiegészben 26.75 hordó nélkül, per 100 liter %.

Budapesti gabnatőzsde.

(Február 9.)

Jó ajánlat, jobb vételkedv. az irányzat lanyha 15000 mm. forgalom, változatlan árak-kal. Tavaszi buza 9.13—9.14, új buza 8.83 8.85, új tengeri 6.28—6.35, tavaszi zab 6.82 6.84, káposzta-repce 11.25—11.37, kész ku-korica 5 krral magasabb.

IDEGENEK NEVSORA.

(Február 9.)

Fehérkereszt-szálló. Szokoly Alajos, birt., Facset, Kiss Ernő, ügyvéd, N.-Kiskida, Vilhelm és családja, tiszviselő, Bpest Kramolin N. magánzó, Temevár, Gábor Imre, joghallgató, Bpest, Riemer Lipót, szábo-mester, Bpest, Manzold József, szábo-mester, Temevár, Gruber Károly, Szt. József, Glöckner Ferenz, Kron-berg Gyula, Auer Emil, Engel L. utazók, Bpest, Fi-scher József, Leitner Maxta, keresk., Bpest, Elfer Károly, keresk., Dobra, Szédán J. keresk., Facset.

Nádor-szálló. Csandl Vilmos, birt., Kovácskúza, Vessey Lajos, birt., Csandl, Deutsch Ignáz, mérnök, Lippa, Perczel Dénes, huszár-főhadnagy, Mezőhegyes, Oláh Árpád, jegyző, N.-Pérez, Nich Ele, intéző, Mező-hegyes, Ernst M., utazó, Bécs, Iritz Iván, kereskedő, Pécska.

Arad városi s z i n h á z.

Folyó sz. 131. bérlet színnét.

Csütörtök, 1887. február hó 10-én:

A KIRÁLYFOGÁS.

Operette 3 felvonásban.

Kezdeté 7, vége fél 10 órakor.

Holnap, pénteken:

CACAO
119 és
CHOCOLADE
VICTOR
SCHMIDT & SÖHNE

melyek az első bécsi konyhaművészeti kiállításon a legmagasabb díjjal, a kitüntetés oklevéllel lettek megjutalmazva, csak hatóságilag beiktatott védjegyük és cégük alatt valódiak. Kapható minden hírneves kereskedő urnál és csemegekereskedőnél. **Aradon**

ELIAS ARMIN urnál.

Vidékre postai utánvétellel küldetnek ezét.

Victor Schmidt & Söhne,

es. kir. orsz. enged. gyárosok.

Gyár és központi szétválogatási hely: **Bécs.**

V. Allee-gasse, Nr. 48. (a déli vasút mellett).

Az 1885. évi országos kiállításon nagy
éremmel kitüntetett: **Verseny és ki-
vételképességért, nagyban termelés
és fontos javításért.**

Rozsnyay Mátyás

gyógyszertára

s művegyészeti laboratoriuma

ARAD, Szabadságtér 1-ső szám.

A PO-HO

Chinából hozzánk származó gyógyszer rövid
idő alatt Európáig terjedt híressé lett s orvosi
körökben is feltűnést keltett azon hatal-
mas erejével fogva, melylyel az eddigi gyógy-
módokkal a legtöbb esetben dacolva beteg-
ségek, mint migrain vagy féloldali fejfájás
ideges fogfájás, fejszába, sőt még a gyomor-
zása és egyéb idegbajok is — vele gyor-
san és kiváló sikerrel gyógyíthatók.

Használati utasítás: Ujhegygel 1—2
cseppet kell dörzsölni a szerént, a mint az
ideges fájdalom itt vagy ott mutatkozik erő-
sebben, a homlokon vagy halántékon migrain
esetében; az arczsonton arczszábnál; fej-
tetőn vagy tarkon egyéb fejfájásnál; az áll
kapcsán ideges fogfájás esetében, a gyomor
ájón gyomorzsábnál, vagy hystericus hány-
ingerűnél.

A Po-Ho különben is igen illő essentia lé-
vén a bekezt helyeken az ellilánást gyenge-
zetés által elősegíthetjük, mi a ha-
tást fokozza. Mivel ellilánása közben a sze-
met könnyezésre ingerli, célszerű azt ilyen-
kor behunyni.

A legkomolyabb bécsi orvosi szaklap a
„Wiener medicinische Wochenschrift“ a Po-
Ho felől következőleg nyilatkozik:

„A Po-Ho itt orvosi, valamint a közön-
ség körében valószínűsített okoz. Hatá-
sa migrain, fejfájás és neuralgia esetében
valóban meglepő, 1—2 csepp a fájdalmas
helyre bedörzsölve elegendő a fájdalom azon-
nali csillapítására. Ezen gyógyszer sokszoros
tapasztalás után a legmeglehetőbben ajánlható.”

Ára egy kis üvegnél 85 krajczár.

29—9* Kapható Aradon:

Rozsnyay Mátyás,

gyógyszertárban

Szabadságtér 1-ső szám.

Magyar kir. államvasutak.

1277/87.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak igazgatósága, az
alábbi táblázatban megközelítő mennyiségekben
kitűntetett különféle selejtezett papirmennyiség-
get eladni óhajtván, e célból ezennel nyilván-
os pályázatot hirdet.

Az 50 kros bélyeggel ellátott ajánlatok a
következő felirással: „Ajánlat ócska papir meg-
vételére, 1277/87. számhoz” 1887. évi február
21-ik napjának déli 12 órájáig, az igazgatóság
anyag- és leltárbeszerzési szakosztályához (VI.
Andrássy-ut 75. sz. I. em. 51. sz.) adandók be.

	Megközelítő mennyiség kg.
1. Az igazgatósági épületben	29000
2. A budapesti főműhelyben	12000
3. A bpest-józsefvárosi közp. szertárban	20000
4. A szabadkai üzletvezetőség vonalán	4000
Összesen	65000

Bánatpénzképen az ajánlott mennyiség ér-
tékének 10 százaléka az előbb kitűzött határ-
napot megelőző napnak déli 12 órájáig kész-
pénzben vagy állami letétekre alkalmas érték-
papírban teendő le főpénztárunknál. Bánatpénz
nélkül levő ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Az ajánlatok részmenyiség megvételére
is szólhatnak.

Az átvételi hely az ajánlatban pontosan
kijelölendő.

Egyebekben az ócska anyag eladásáról
szóló 12789/80. sz. általános feltételeink köte-
lezők, melyek ismerete az ajánlattevőkről felté-
teleztetik.

Az igazgatóság egyébként fentartja magá-
nak azon jogot, — hogy az ajánlatok között
szabadon választhasson.

A m. kir. államvasutak
igazgatósága.

60—2.3

**Az aradi piacon
hallatlan csoda!!!**

Női ingek 65, 80, 90, 1.80 krig. 3—2.8
Eji corsetták 65, 75, 90, 1.80-ig.
Fehér alsó-zoknyák 90, 1.—, 1.20 frtig.
Férfi ingek chifon, pique, kreton vagy oxyford 1.—
1.10, 1.20, 1.40, 1.50 frtig.
Férfi harisnyák párja 8, 10, 12, 15, 40 krig.
Gyermek harisnyák 8, 9, 10, 12, 15, 20, 25, 30-ig
Női harisnyák fehér és színes 15, 18, 20, 25.
Kretonok és szattenok 16, 18, 20, 25.
Kockás és színes szövetek 16, 20, 25.
Férfi kalapok legújabb divatnak 1.20, 3.50-ig.
Gyermekkoscsók, kézi kosarak, utazó
bőröndök, nap- és esernyők, sétatálcák, nyak-
kendők, keztük, paplanok, asztalneműek, ágya-
karók, gyermek-ruhák legújabbak nagy választékban
és meglepő olcsó árakon kaphatók.

Kilényi Adolf

Aradon, fűtér 20. sz. a., a „Kék golyó”-hoz

385
1887.

**Haszonbérbeadási
árverési hirdetmény.**

Közhirre tetetik miszerint a pécska-kovácsné uradalomhoz tartozó m.-
pécskai alsó legelőbeli alább felsorolt öt részletének bérbeadása céljából

**1887. évi márczius hó 3-án,
d. e. 10 órakor**

a pécskai kir. kincst. ispánság hivatalos helyiségében írásbeli zárt ajánlatok tár-
gyalásával egybekötött nyilvános szóbeli árverés fog tartatni.

Az alsó legelő öt részlete áll:

21 hold 884	öl kikiáltási ár év és holdanként	16 frt 01 kr.
36 „ 752	„ „ „ „	15 frt 10 kr.
77 „ 1319	„ „ „ „	12 frt 10 kr.
36 „ 469	„ „ „ „	14 frt 01 kr.
75 „ 993	„ „ „ „	14 frt 55 kr.

Bértartam 1887. május 1-től, 1893. évi szeptember 30-ig terjedő 6¹/₂ év.
Arad, 1887. február 3-án.

M. kir. államjóságigazgatóság.

Aradi első takarékpénztár. Zálogosztály.

5109 5101 5102 5108 5130 5139 5154 5206 5222 5264	5271 5319 5371 5394 5421 5454 5505 5565 5566 5596
5597 5683 5697 5698 5731 5756 5818 5904 5905 5907	5908 5909 5913 5914 5915 5960 6033 6104 6125 6128
6129 6130 6138 6142 6159 6160 6164 6299 6316	6324 6346 6376 6401 6402 6416 6440 6441 6450 6451
6452 6474 6495 6499 6527 6530 6531 6533 6545 6546	6547 6576 6604 6605 6620 6633 6645 6646 6681 6705
6739 6743 6747 6750 6751 6798 6801 6815 6917 6925	6986 6997 7036 7037 7059 7071 7073 7109 7125 7132
7144 7145 7146 7147 7186 7427, mely árveréshez a	venni szándékozók tisztelettel meghívotnak.
Kelt Aradon. 1887. február hó 9-én.	127—3.1

Az igazgatóság.

**Legolcsóbb
bevásárlási forrás
Obetkó Kálmán**

üzletében

Aradon, fűtér 39. sz. a.

Tombola és ajándéktárgyak.
Társasjátékok, domino, lotto, lövészvers stb.
Báli- és salon-levelezők, keztük, fehér
cipők,
Illatszerek, szappanyok, toilett-vizek és haj-
porok.
Petroleum-lámpák, függő és asztali, vala-
mint éjjeli
Istálló- és viharlámpák,
Üvegtermékek, pohartartak, pálinka-servicek.
bor- és sör-garnitúrák, gyümölcs-tartók, virág-vázák,
Tálcák fából, pleh- és alpacca.
Thea- és kávé-főző gépek, réz és nickel,
Csillárok, üvegből és bronzból 6 ágtól 12-ig,
különbösen templomok és kapornákba,
Albumok papírból, bőrből, vászon- s plüheből,
Varró-Necessairek, író mappák és poesie-
könyvek,
Péncz- és oldaltárcák.
Fa kosettek ékszernek, kézi munkának és
thea-czukornak,

Póztai rendelmények azonnal teljesíttetnek.

24—11.17

Kitűnő ménesi asztali és asszu-borok.

HÖDL EMIL

(ezelőtt Nagy Kálmán)

Van szerencsém a nagyérdemű közönség tudomására hozni, hogy

fűszer-, anyag-, festék-, gyarmat- és csemegeáru kereskedésemet

egészen újonnan ellátam a legszükségesebb fűszerneműekkel. Főtőrekvésem, hogy a f. közönség igényeit kielégíthessem.

Ajánlom gróf Nádasdy-féle kitűnő hegyaljai asztali fehér és ménesi asszu-boraimat palaczkokban. Valódi finom chinai, orosz és caraván theák, a n a n á s z, jamaikai és braziliai rumok jutányos áron kaphatók.	A gróf Nádasdy gyoroki tehenészetéből naponta friss tehéntejj szolgálók. Kitűnő minőségű kávé és czukor. Kiváló finom francia cognac, likörök, felkai bo- rovicska. Valódi kassai sonka mindég frissen kapható.	Hűvelyes veteményekkel is gazdagon ellátam üzlete- met, u. m.: borsó, lencse, mák, bab és valódi szegedi tarhonyával. Nagy választék aszalt gyümölcsökben. Igen finom gorgonzola, strachino, hollandi, impe- rial, rochefort, romodour, parmesan SAJTOKKAL 127—1.6 Nagy raktár háztékban, milli-gyertya, narancs és citromokban.
---	--	---

Kitűnő ménesi asztali és asszu-borok.

„Széchenyi irodalmi intézet” nyomdája. Arad, 1887.

Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek.

Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek.